

ČÍNSKÝ UMĚLEC V EXILU

OTÁZKY A ODPOVĚDI

1. Jak jsou v Číně potlačována lidská práva?

Čínský režim systematicky potlačuje základní lidská a politická práva, jakými jsou svoboda vyjadřování, shromažďování či náboženské vyznání, a utlačuje své odpůrce. Za vlády generálního tajemníka (a prezidenta) Si Ťin-pchinga dochází k dramatickému nárůstu potlačování lidských práv a zároveň k razantnímu nárůstu využití technologií ke kontrole konformity obyvatelstva.

Pokud jde o aktivismus, právě kvůli „profízlování“ společnosti „dostává na frak“ ještě výrazněji než dříve. Přesný počet aktivistů a aktivistek ve více než miliardové zemi se nedá vyčíslit a zdaleka ne všechny protestní akce se dají zmapovat. Aktivisté a aktivistky jsou postihováni různě – od nelegálního zadržování, které nemá žádnou oporu v čínských zákonech, přes nepřiměřené soudní postihy až k mučení. Perzekuce se ale už nevztahují jen na aktivisty, postihováni jsou i jejich právníci, tzv. právní aktivisté. Ve společnosti, jejíž právní systém nefunguje, jsou jedinou cestou metody, které taktéž stojí mimo zákon – otevřené dopisy, petice, demonstrace a veřejná obhajoba právem formulovaných hodnot. I s tím je ale po nástupu tajemníka Si k moci konec (v roce 2015 bylo zatčeno a odsouzeno přes tři sta právních aktivistů).

Čínský represivní aparát nedodrží ani vlastní zákony. V čínské společnosti panuje strach, takže stále častěji podezřelé aktivity hlásí přímo někdo ze sousedství – tato aktivita je na některých místech dokonce formalizována. Do aktivistických skupin se běžně nasazují donašeči, kteří pak hlásí jejich činnost policii stejně, jako to bylo zvykem za komunismu v satelitech Sovětského svazu. Konkrétní případy porušování lidských práv mapuje v Číně organizace Human Rights Watch, ale i řada dalších.

Témat, jimiž se umělecké a politicky angažované skupiny i jednotlivci zabývají v tak obrovské a rozmanité zemi, jakou je Čína, kde žije přes 50 národnostních menšin, je nepřehledné. Ačkoliv se celá země řídí dle centrálního pekingského času, Čína přesahuje několik časových, ale i podnebných pásem. Ohnisky aktivismu nicméně zůstávají velká města na východním pobřeží země a v povodí velkých řek, Dlouhé a Žluté, kam odchází pracovat také milióny námezdných dělníků a dělnic z čínského venkova.

Dále jde samozřejmě o „ohniska odporu“ – tedy Tibet a Sinťiang – provincie s původním obyvatelstvem Tibeťanů či muslimských Ujgurů. V těchto oblastech je aktivismus už ale v podstatě vymýcen. Sin-ťiang je nejlépehládanější a nejkontrolovanější oblastí ČLR, dnes se hovoří až o milionu Ujgurů v lágrech – tzv. převýchovných táborech.

Za zmínku stojí určitě i perzekuce věřících. Proti podzemním církvím (církvím působícím v ilegalitě) se rozpoutala masivní kampaň. V ČR čeká na azyl přes sedmdesát čínských křesťanů, kteří museli ze své země před pronásledováním uprchnout.

2. Jaké sledovací technologie se používají v Číně?

Nové technologie jsou čínskou vládou využívány k získání absolutní kontroly nad společností i jednotlivci. To vše ve spolupráci se soukromými firmami jako jsou Huawei, ZTE, Tencent a další.

Nejviditelnějšími ze sledovacích technologií jsou bezpečnostní kamery. V současné době jich je v Číně instalováno 170–200 milionů (4× více než v USA), do budoucna počítá vláda s rozšířením o 400 milionů (pro srovnání: v roce 2014 bylo na celém světě asi 256 mil. bezpečnostních kamer). Kamery jsou umístěny v ulicích, v obchodních domech, na nádražích, na letištích a v dopravních uzlech. Kvůli masivním investicím do vývoje umělé inteligence jsou obohaceny o mnoho nových schopností: například rozpoznávání obličeje, výšky a pohlaví, oblečení, značky a typu vozidla. Záznamy z nich jsou ukládány do databáze, v níž se párují s informacemi o občanech např. z matriky, trestního rejstříku, tedy s informacemi o vašem

zaměstnání, rodině, nedávno navštívených místech apod. Lze tak snadno dohledat, s kým jste se poslední týden stýkali a kde jste byli.

Další viditelnou oblastí, kde vláda sleduje chování svých občanů, je internet. Čína usiluje o **internetovou suverenitu**, což v podstatě znamená téměř absolutní kontrolu nad internetem včetně vlastnictví infrastruktury, **omezuje přístup na nepohodlné stránky** a maže „nevhodný“ obsah. V oblasti sledování stát spolupracuje se soukromými firmami, jako jsou Tencent či Alibaba, které vlastní ohromné databáze s informacemi o svých klientech a jsou povinny sdílet tyto informace s úřady. Tencent je autorem komunikační aplikace – sociální sítě **WeChat** (čínsky Weixin), která má přes miliardu uživatelů a je největší a nejsledovanější sociální sítí v Číně, je průkopníkem ve využívání umělé inteligence ke sledování a sbírání uživatelských dat.

Čínská vláda sleduje mobilní telefony. V Pekingu byl tento program zaveden v roce 2011 s odůvodněním, že to pomůže ke zlepšení dopravní situace v ulicích, ke snížení kriminality apod., kromě zajištění veřejného blaha se toho však dá využít například při zásazích proti nepokojům. V Sin-tiangu, kde se testují nejnovější sledovací technologie, které ještě ve zbytku Číny nejsou masově zavedené, jsou místní **obyvatelé nuceni** si do mobilních telefonů **instalovat tzv. Clean Net Guard** – tedy aplikaci Čistá síť, která sleduje, na které stránky se uživatel připojuje (zda to nejsou stránky s problematickým obsahem, s náboženským obsahem, s informacemi ze zahraničí apod.). Tato aplikace skenuje fotky, dokumenty či videa a předává tyto informace dál. Experimentuje s aplikacemi na rozpoznávání hlasu, které jsou schopny identifikovat identitu volajícího.

Technologie zasáhly i do tradiční oblasti společenského dohledu – donášení a špiclování. Existují mobilní aplikace, pomocí kterých mohou občané hlásit porušování společenských pravidel.

Nové technologie zasáhly i **do registrace obyvatel v podobě identifikační karty** (tedy občanského průkazu), která může sledovat pohyb a obsahuje informace například o složení krve držitele.

Sledovací technologie se propojují s výzkumem umělé inteligence – v Šen-čenu byla poprvé využita **robotická policie** – robot vybavený zbraní, kterou je schopen omráčit člověka, a technologiemi na rozpoznávání obličeje. Policie má ve výbavě **brýle** schopné identifikovat kolemjdoucí. Existují i sledovací **drony** vybavené chytrými kamerami.

3. Jaké jsou podmínky pro umělecké vyjadřování v Číně? Postihuje nějak čínský režim umělce?

Svoboda uměleckého vyjadřování podléhá v Číně, stejně jako obecně svoboda slova, přísné kontrole a dohledu. Situace se ještě výrazně zhoršila během posledních osmi let vlády současného prezidenta a generálního tajemníka Si Ťin-pchinga.

Na umělecký projev se vztahuje úřední cenzura, jde o soubor nařízení, která určují, jaký obsah může být publikován, vystaven či předveden. V takovém prostředí si umělec vybuduje **cit pro autocenzuru**, kterou si zautomatizuje a často si ji během tvůrčího procesu ani neuvědomuje. Pokud například spisovatel dopředu cítí, že knihu s nějakým popisem, dialogem či postavou nebude moci v nějaké podobě vydat, protože ji cenzura neodsouhlasí, napíše ji raději rovnou tak, aby požadavkům cenzury vyhověl. **Umělci se pak uchylují k nepolitickým tématům, k metaforickému vyjádření**, jejich výpověď se otiskuje do formálních postupů, obracejí se k tradičním čínským uměleckým vyjadřovacím prostředkům.

Cenzura nefunguje stejně pro všechna média. Podmínky schvalovacího procesu pro zveřejnění uměleckých děl se liší. **Galerie** musí žádat o povolení uspořádat určitou výstavu. **Vydavatelé knih** podléhají nařízením pro tištěná média, ta se však **netýkají děl publikovaných na internetu, kde vládne volnější atmosféra.** Může se stát, že pokud chce autor svou internetovou publikaci vydat knižně, musí text upravit, přepsat nebo připsat vhodnou kapitolu, aby vyznění splňovalo oficiální požadavky.

Pak existuje **dílo ve dvou podobách – méně a více cenzurované.** To samé platí pro převod literárního díla do televizní nebo filmové podoby. Například příběhy s homosexuální tematikou se smí publikovat na internetu (do určité míry explicity), ale od roku 2017 je v televizi a ve filmu zakázána propagace homosexuality, tudíž pro adaptaci se musí scénář změnit. Často dochází k tiché šifrované komunikaci mezi tvůrci a diváky, kdy filmoví tvůrci nechávají v díle skryté narážky na původní příběh a diváci ho jsou schopni mezi řádky dešifrovat.

Umělec, který chce profesně fungovat, se musí vyhnout základním citlivým tématům: především vyjadřování politických postojů kritických k vládě či společenským jevům, náboženským tématům, vyzdvihování individuality či západních demokratických hodnot, ale i třeba popisu nahoty či sexuálním tématům.

Svobodný umělecký projev v Číně je postihován a může být vnímán i jako útok na vládnoucí stranu. Mezi mírnější postihy patří **dočasný zákaz činnosti** nebo **zákaz činnosti ve velkých městech**. Nepohodlní umělci se však mohou dočkat horšího zacházení, jako je **nelegální zadržování, stíhání, ale věznění nebo vydírání**. Terčem státní šikany se může stát i **jejich rodina**. Známý je případ umělce Aj Wej-weje, který byl vyšetřován pro údajné daňové úniky, skončil na několik měsíců ve vězení, jeho výtvarné studio bylo zavřeno, byl mu odebrán pas a ani po propuštění se nemohl účastnit velkých výstav. Nakonec v roce 2015 odešel do exilu.

4. Co čínský režim považuje za útok proti sobě v rámci internetu?

V první řadě to jsou přímé **kritické politické komentáře namířené proti vládě** komunistické strany. Nicméně v zemi, kde všechno kontroluje a řídí jediná strana, padá odpovědnost za veškerá selhání na tuto stranu a její představitele, neboť už není nikdo jiný, kdo by mohl být hnán k odpovědnosti. V takové společnosti se všechna témata stávají politickými. **Stížnosti na kvalitu ovzduší, lékařskou péči, duchodový či vzdělávací systém**, to vše může být považováno za **nepřímou kritiku strany**. Další citlivou záležitostí jsou **různá výročí, která se komunistická strana snaží vymazat z kolektivní paměti**. Typickým příkladem je **výročí pekingského masakru 4. 6. 1989**. Každý rok, když se toto výročí blíží, začne komunistická strana cenzurovat vše, co by mohlo vzdáleně nebo v narážkách tyto události připomínat. Od kombinací čísel, jež datum připomínají, až po fotografii labutě, která uprostřed dálnice blokuje červený kamion, v obavě, že za tím lidé uvidí ikonickou fotku muže, který se postavil jen s igelitkami v ruce tanku, z roku 1989. Snahu připomínat takové události interpretuje režim jako útok na svou legitimitu.

Za kritiku je považován **humor, který cílí na představitele režimu**. Téměř nevinné přirovnání prezidenta Si Ťin-pchinga k medvídkovi Pú vedlo k rozsáhlému tažení v čínských médiích a k zákazu promítání celovečerního filmu o této malované postavě.

Avšak klíčový význam při kontrole internetového obsahu strana jednoznačně přikládá **jakýmkoli snahám o propojení, setkávání či organizaci skupin občanů mimo státní a stranický systém na základě náboženské nebo jiné ideové spřízněnosti**. Tento typ komunikace je okamžitě odstraněn a jednotlivci se dostanou pod státní drobnohled.

5. Jaké jsou aktuální informace o Badiucaovi a jeho rodině?

Badiuca (narozen 1986 v Šanghaji) žije od roku 2009 v Austrálii. Pravidelně se vyjadřuje k aktuálním událostem kresbami, malbami, instalacemi a preformacemi, je aktivní i na sociálních sítích, zejména na Twitteru. Dlouhou dobu tajil svou identitu – veřejně ji odhalil až vloni u příležitosti 30. výročí masakru na náměstí Tchien-an-men v Pekingu.

V **posledních měsících aktivně komentoval demonstrace v Hongkongu. Organizoval umělecké akce na jejich podporu** (např. Lennon wall for Hongkong – nakreslil postavy Si Ťin-pchinga a Carrie Lamové a nechal kolemjdoucí, aby na ně nalepili papírky vyjadřující podporu protestujícím v HK, stejně jako protestující v HK lepí papírky se svými požadavky na zdi).

V **současné době překládá deníky obyvatel Wu-chanu do angličtiny a sdílí je na sociálních médiích**. Snaží se tak zprostředkovat syrovou realitu města nejtvrději postiženého epidemií koronaviru, jež je zcela odstřiženo od světa a kde jsou lidé nuceni žít ve svých domovech pod zákazem vycházení.

O jeho rodině v Číně není známo o moc více, než že se i ona stala terčem státní šikany. **S ohledem na vlastní bezpečnost a bezpečí své rodiny Badiuca na konci minulého roku zrušil cestu do Hongkongu, kde měla proběhnout jeho velká výstava.**

6. Jak vznikla a jak žije čínská komunita v Austrálii?

V **Austrálii se nachází jedna z největších čínských komunit v zahraničí**. Tvoří ji potomci Číňanů, kteří tam imigrovali nejen z pevninské Číny, ale i z Hong Kongu, Makaa, Singapuru, Indonésie, Malajsie a Tchaj-wanu. V současné době 5,6 % australských obyvatel tvrdí, že má čínské předky.

Číňané přišli do Austrálie v několika vlnách. **První velká vlna čínské imigrace do Austrálie proběhla během zlaté horečky**

v polovině 19. století převážně z kantonsky hovořících oblastí jižní Číny, a to přes mnohá restriktivní, diskriminující a rasistická opatření. Už v té době vznikly čínské společnosti na podporu Číňanům usazeným v Austrálii, které fungují dodnes. Číňané se stali nedílnou součástí australské společnosti, přestože imigrace, omezená zákonem o „bílé Austrálii“, stagnovala. (Např. 200 Číňanů bojovalo za Austrálii v 1. světové válce, stejný počet i v 2. světové válce.) Další vlna přišla po zrušení politiky „bílé Austrálie“ v roce 1960. Byli to uprchlíci z Vietnamu a Kambodži v 70. letech, po nich přišli ekonomičtí uprchlíci z Hong Kongu a Tchaj-wanu v 80. a 90. letech. Po potlačení protestů v Pekingu v roce 1989 umožnil australský premiér, aby se pronásledovaní studenti usadili v Austrálii. Po roce 2000 začala velká migrace z pevninské Číny (ČLR), která probíhá dodnes. V současné době patří Austrálie spolu s Kanadou mezi dvě nejvýznamnější cílové země čínské migrace. V letech 2015–2016 tvořili čínští migranti v Austrálii druhou nejpočetnější migrantskou skupinu, hned po migrantech z Indie. Lidé narození v ČLR tvoří v Austrálii druhou nejpočetnější skupinu lidí narozených v zahraničí, po občanech narozených ve Velké Británii.

7. Jaká je aktuální situace v Hongkongu (leden 2020)?

Demonstrace začaly v Hongkongu na počátku června 2019 jako reakce na návrh tzv. extradičního zákona, který by umožnil vydávání stíhaných osob do ČLR a konfiskovat majetek hongkongských občanů pro potřeby vyšetřování cizí vlády. Cílem odporu se stala pročínská správkyně Hongkongu Carrie Lamová. Lidé v Hongkongu nevěřili, že nedemokraticky a propekingsky zvolený správce města dokáže dohlédnout na to, aby vydávání stíhaných osob nebylo použito jako represivní nástroj proti politickým a ideologickým oponentům. (Hongkong byl již od koloniálních dob nejdostupnějším azylem čínských disidentů.) Ke své nedůvěře mají obyvatelé pádný důvod. V roce 2015 se město stalo svědkem únosu pěti redaktorů knihkupectví a nakladatelství, kteří byli poté v Pekingu ilegálně drženi několik měsíců, mučeni a nakonec donuceni k veřejným přiznáním ke svým „zločinům“.

Demonstrací se účastnili statisíce až milióny protestujících. Jak se stupňovala brutalita policejních zásahů (použití slzného plynu, gumových projektilů až ke střelbě ostrými náboji), narůstalo i bojové naladění protestujících. Od pokojných demonstrací nabývaly akce bojovnějších forem (plenění vládních budov, okupace kampusů a výroba molotovových koktejlů). Protestující byli pevně rozhodnuti se nevzdat – chtěli buď dosáhnout svých požadavků, nebo ukázat brutalitu čínského režimu, pokud by došlo k přímému zásahu. Čína však zvolila cestu pomalu narůstajícího tlaku. Místní vláda protesty označuje za nezákonné narušení veřejného pořádku a tím také ospravedlňuje masové nasazení silových složek a zatýkání.

Během půl roku bylo zatčeno celkem 5856 osob, z toho čtvrtinu tvoří studenti, 15 % z nich je dokonce mladších 18 let. (V průměru policie zatkla 1000 lidí měsíčně.) Většinou se jedná o mladé lidi do 30 let. (159 zadržených je ve věku 11–14 let, 212 obviněných je starších 50 let.) 938 z nich je již obviněno a probíhá trestní řízení (k prosinci 2019).

V srpnu protestující zveřejnili 5 základních požadavků, které ukázaly, že hnutí má hlubší kořeny – navazuje na protesty z roku 2014, tzv. deštníkovou revoluci, a je namířeno nejen proti pekingskému zasahování do vnitřních záležitostí Hong Kongu, ale i proti nedostačujícímu stupni demokracie, kterou smí obyvatelé města užívat.

1. Definitivní stáhnutí extradičního zákona (tohoto se jako jediného koncem října podařilo dosáhnout).
2. Klíčovou demonstraci z 12. června přestat označovat za výtržnictví.
3. Amnestie pro všechny demonstranty.
4. Nezávislé šetření nepřiměřené brutality policejních zásahů.
5. Rozpustit Legislativní radu (“parlament”), začít uplatňovat všeobecné volební právo (přímou volbu) pro zvolení členů Legislativní rady i výkonného správce.

Za největší úspěch demonstrací lze považovat drtivé vítězství prodemokratických politiků v obvodních volbách z 25. 11. 2019 s rekordní účastí. K urnám přišlo více než 70 % voličů, což svědčí o smýšlení naprosté většiny obyvatel Hongkongu. (Před čtyřmi lety se stejných voleb zúčastnilo 47 % voličů.) Opoziční prodemokratictí kandidáti získali 90 % všech křesel v obvodních radách, které byly dosud řízeny převážně pročínskými zastupiteli. Nelze však čekat, že by toto vítězství přineslo Hongkongu zásadní politickou změnu – 117 křesel ve volební komisi, která má 1200 členů, zřejmě nebude mít dopad na volbu

nového výkonného správce.

Demonstrace pokračovaly celý podzim, nyní je situace ovlivněna epidemií koronaviru v Číně. Dne 8. 2. 2020 se sešlo asi 100 protestujících, aby si připomněli smrt studenta, který z dosud neznámých důvodů spadl a zemřel na následky zranění v blízkosti policejního zásahu proti demonstrantům v listopadu minulého roku.

8. Jaké jsou česko-čínské vztahy? Může Čína ovlivňovat českou politiku a jak?

Změna v česko-čínských vztazích, tzv. obrat k Číně, se datuje přibližně od roku 2014, ačkoli snahy o příklon k Číně trvaly už asi 10 let. Odehrávaly se však mimo pozornost veřejnosti. Jejich vyvrcholením byla návštěva ministra zahraničí Zaorálka v Číně v květnu 2014.

Změna zahraniční politiky České republiky souvisí s působení firmy PPF, jejíž pobočka Home Credit v Číně usilovala jako jediná zcela zahraniční firma o celostátní licenci pro poskytování nebankovních úvěrů. Bez politické podpory se v Číně v tak přísně regulovaném odvětví, jako je finančnictví, podnikat nedá. Podle všech indicií za příslib výnosného obchodu nasměrovala své lobbisty Jaroslava Tvrdíka (bývalého ministra obrany ČSSD) a Jana Birkeho (tajemníka Jiřího Paroubka), aby zapracovali na obratu v české zahraniční politice, která se měla stát vstřícnější vůči Číně. To se jim podařilo po nástupu Miloše Zemana na post prezidenta. Jaroslav Tvrdík měl v tehdejší úřednické vládě mnoho známých a mohl začít razit cestu čínským zájmům. Prezident Zeman se na návštěvě Číny v roce 2014 nechal slyšet, že se přijel učit, jak zvýšit ekonomický růst a stabilizovat společnost, což je výraz, který v čínském kontextu odkazuje k metodám policejního státu na udržení společenského pořádku. Atraktivitu Číny měl v Čechách zajistit příslib ohromných čínských investic.

Během „nákupní horečky“ v roce 2015 se na scéně objevila čínská firma CEFC, která rychle nakoupila několik viditelných akvizic (fotbalový klub pražské Slavie, pivovar Lobkowitz, reprezentativní nemovitosti) a prezident Zeman jmenoval jejího předsedu Jie Ťien-minga svým poradcem. Tato společnost v letech 2015–2018 zcela dominovala česko-čínským vztahům a vybudovala si bezprecedentní politický vliv. Osobnostně byla propojena s kanceláří prezidenta republiky a bývalými politiky. **Žádné skutečné investice se však nekonaly a jak se ukázalo, velká část investovaných prostředků pocházela z půjček od českých bank.** Byly odhaleny nekalé obchodní praktiky CEFC – fingované obchody mezi vlastními pobočkami, na které získávala půjčky od bank, toto odhalení proběhlo i v Číně.

Jie Ťien-ming v roce 2018 zmizel a o jeho osudu dodnes nic nevíme (zřejmě je vyšetřován disciplinární komisí KS Číny). Jeden z představitelů CEFC Patrick Ho byl na světové úrovni obviněn z uplácení vysokých představitelů OSN a několika prezidentů afrických zemí.

Pohledávky CEFC v Čechách převzala čínská státní konsolidační agentura CITIC, která není soukromou firmou, nýbrž ekonomickým subjektem podléhajícím přímo KS Číny.

Žádné skutečné investice z Číny do České republiky nepřišly a vzájemné vztahy během posledních dvou let ochladly. Mezitím vyšla na veřejnost kauza Univerzity Karlovy, kde si Čína platila vlivové zastánce, kteří měli na akademické půdě tvořit diskurz přátelský k ČLR.

Čína má propracovaný systém, jak ovlivňovat politiku zahraničních zemí. Jedním z běžných způsobů je tzv. „elite capture“, tedy kooptace elit. Během procesu kooptace čínští občané ovlivňují nebo přímo korumpují politiky a snaží se ovlivnit jejich pohled na Čínu. Kooptovaní zástupci pak prosazují čínské zájmy v parlamentu i ve veřejném prostoru. (Např. advokace výstavby 5G sítě za pomoci čínských technologií, bagatelizace hrozby, kterou uvádějí ve svých zprávách bezpečnostní služby – případ prezidenta Zemana.) Pomáhají tvořit obraz apolitického obchodního partnera a zdroje investic pro domácí ekonomiku, přestože v Česku se potvrdil naprostý opak.

Dalším krokem je kooptace mainstreamových médií – TV Barrandov (hostí i týdenní rozhovor s prezidentem), která pak přináší pozitivní zprávy o Číně a působí tak na veřejné mínění.

9. Proč se Čína často vměšuje do záležitostí cizích zemí?

Čína má své velmocenské ambice a snaží se legitimizovat coby významný aktér na světové scéně. **Chce se vyrovnat Spojeným**

státům, ne-li je přímo nahradit na pozici nejvýznamnější světové velmoci.

Vměšování má dvě roviny – **politickou** a **ekonomickou**. Čína usiluje o **získání spojenců** a oblastí, kde by převládl její **vliv**, a přístup k **surovinám**. Hovoří o nutnosti vyprávět čínský příběh z čínské perspektivy. Snaží se vyložit výhody svého politického systému, obhájit existenci takového systému, zajistit si tak mezinárodní uznání a tím zároveň posílit postavení a legitimitu komunistické strany coby jediné vládnoucí strany v Číně.

Na poli mezinárodních vztahů Čína usiluje o změnu stávajícího systému mezinárodních vztahů, založeného na poválečných aliancích převážně iniciovaných Spojenými státy. Peking to nazývá Globalizace 2.0. Tuto architekturu se snaží **obejít navazováním přímých bilaterálních vztahů** (strategických partnerství) **s jednotlivými státy**. Tím, že s nimi vyjednává přímo, a ne jako se členy aliancí, oslabí jejich pozici. V každém takovém vztahu je Čína přirozeně silnějším partnerem. (Představme si poměr sil v jednáních Čína vs. EU, nebo Čína vs. ČR.) Globální síť **bilaterálních partnerství má vytvořit sinocentrický nový řád s novými pravidly hospodářských a politických vztahů**, které však nejsou založeny na západních liberálních hodnotách a univerzálních právech.

Otázky vypracovala:

Jitka Černošová, Sinopsis

Zdroje:

1. Jak jsou v Číně potlačována lidská práva?

<https://sinopsis.cz/pravnici-mezadvokacii-vezenim/>

2. Jaké sledovací technologie se používají v Číně?

Firma Tencent a její podíl na sledovanosti občanů:

<https://sinopsis.cz/cinska-firma-tencent-nejkratsi-cestou-na-policejni-stanici/>

Bezpečnostní kamery:

<https://sinopsis.cz/cina-dneska-kamery-vas-poznaji-podle-tvare-i-stylu-chuze-za-sedm-minut-vas-maji/>

3. Jaké jsou podmínky pro umělecké vyjadřování v Číně?

Aj Wej-wej

https://en.wikipedia.org/wiki/Ai_Weiwei

<https://sinopsis.cz/slovo-jako-zbran-zprava-o-zatceni-basnika-lang-c/>

4. Co čínský režim považuje útok proti sobě v rámci internetu?

<https://www.theguardian.com/world/2018/aug/07/china-bans-winnie-the-pooh-film-to-stop-comparisons-to-president-xi>

<https://www.cfr.org/background/mediacensorship-china>

<https://time.com/5571372/tiananmen-massacre-june-4-1989-china-censorship/>

5. Jaké jsou aktuální informace o Badiucaovi a jeho rodině?

Zde je odkaz na rozhovor o jeho nejnovější výstavě Made in Hongkong banned in China.

<https://www.abc.net.au/news/2020-02-11/badiucao-presents-made-in-hong-kong-banned-in-china/11953696>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Badiucao>

<https://time.com/5634635/badiucao-chinese-dissident-artist/>

6. Jak vznikla a jaké jsou podrobnosti o čínské komunitě v Austrálii?

https://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_Australians

<https://sinopsis.cz/australie-laborator-cinske-mekke-sily/>

<https://sinopsis.cz/clr-v-australii-dary-politikum-vysetrovany-jako-korupce/>

7. Jaká je situace v Hongkongu?

<https://sinopsis.cz/pul-roku-protestu-v-hongkongu/>

<https://sinopsis.cz/nasili-v-hongkongu-eskaluje/>

<https://sinopsis.cz/jedna-zeme-dva-systemy-pet-knihkupcu/>

<https://sinopsis.cz/volby-na-tchaj-wanu-neskoncit-jako-hongkong/>

8. Česko-čínské vztahy

<https://sinopsis.cz/restart-martina-haly-ja-do-ciny-nepojedu-po-peti-letech-verne-druzby-dela-zeman-drahoty/>

<https://sinopsis.cz/letadlova-lod-do-eurasie-obraz-totalniho-zhrouceni/>

Rizika expanze čínských technologických společností:

<https://sinopsis.cz/rizika-expanze-cinskych-technologickyh-spolecnosti/>

Sinoskop - Home Credit platí platformu, která má zajistit přátelský diskurz ve vztahu k Číně:

<https://sinopsis.cz/pripadova-studie-sinoskop/>

9. Proč se Čína vměšuje do záležitostí cizích zemí?

<https://sinopsis.cz/odvracena-tvar-ekonomicke-diplomacie/>

<https://www.forbes.com/sites/wadeshepard/2019/10/03/what-china-is-really-up-to-in-africa/#7d7a01de5930>

<https://thediplomat.com/2019/12/china-looks-to-central-asia-as-an-economic-alternative/>

Odkazy:

Sinopsis, server o Číně v kontextu a souvislostech realizovaný za odborné spolupráce s *Katedrou sinologie FF*

[UKhttps://sinopsis.cz](https://sinopsis.cz)

Badiucao, stránky umělce <https://www.badiucao.com>

Slavný umělec polepil Prahu protičínskou kritikou. Musím si hlídat záda, říká:

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/foto-badiucao/r~ec3d75da65de11ea80e60cc47ab5f122/>

Rozhovoru pro ČT art: Badiucao: Umění by mělo reflektovat témata, na kterých záleží ...

<https://art.ceskatelevize.cz/inside/badiucao-umeni-by-melo-reflektovat-temata-na-kterych-zalezi-srYY1>

